

Sosyal Bilgiler Ö?retim Materyalleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal Bilgiler Ö?retim Materyalleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30608>

Özet

Sosyal Bilgiler Ö?retim Materyalleri Ölçe?i, H. ?. Sa?lam taraf?ndan 2013 y?l?nda geli?tirilm? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, Sosyal Bilgiler derslerinde kullan?lan **ö?retim materyallerine** yönelik ö?retmen veya ö?retmen adaylar?n?n alg?lar?n? ve yeterlilik düzeylerini belirlemek amacıyla tasarlanm??t?r. Ölçek, 4'lü **Likert** derecelendirme format?n? kullanmaktadır.

Ölçe?in psikometrik özellikleri, yap? geçerli?i için **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) ve güvenilirlik için iç tutarlılık katsayılar? incelenerek do?rulanm??t?r. Yap?lan analizler, ölçe?in e?itim ara?t?rmalarında güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Bilgiler, Ö?retim Materyalleri, Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik, Likert Ölçe?i, E?itim Psikolojisi, Ö?retmen Yeterlili?i.

Yazarlar

Sa?lam, H. ?.

Amaç

Sosyal Bilgiler Ö?retim Materyalleri Ölçe?i'nin temel amac?, Sosyal Bilgiler derslerinde kullan?lan materyallerin kalitesini, etkinli?ini ve ö?retmenlerin bu materyalleri kullanmaya yönelik tutumlar?n? objektif bir ?ekilde ölçebilecek standart bir araç sunmaktır. Bu sayede, e?itim fakültelerinde verilen materyal geli?tirme e?itimlerinin etkinli?i de?erlendirilebilir ve ö?retmenlerin profesyonel geli?im ihtiyaçlar? belirlenebilir.

Ölçek, materyal seçimi, kullan?m? ve de?erlendirilmesi gibi kritik pedagojik süreçlere odaklanarak, ö?retim materyallerinin ö?renci ba?ar?s? üzerindeki potansiyel etkisini dolaylı olarak incelemeye olanak tan?r. Çal??ma, alanyaz?na ölçek geli?tirme türünde özgün bir katkı sa?lamay? hedeflemiştir.

Yap?

Ölçek, Sosyal Bilgiler ö?retmenlerinin veya ö?retmen adaylar?n?n ö?retim materyallerine yönelik alg?lar?n?, yeterliklerini veya tutumlar?n? ölçen psikolojik bir yap?y? temsil etmektedir. Bu yap?, materyallerin ders hedeflerine uygunlu?u, ö?rencilerin ilgisini çekme düzeyi ve ö?retim sürecine sa?lad??? katkı gibi boyutlar? kapsayabilir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, e?itim psikolojisi ve pedagojik içerik bilgisi (PCK) alanlar?yla

yak?ndan ili?kilidir. E?itimcilerin materyalleri ne kadar etkili buldu?u ve bunlar? derslerine ne ölçüde entegre edebildi?i, ölçülen yap?n?n temel bile?enlerindedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, istatistiksel olarak güçlü bir yöntem olan **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) ile incelenmi?tir. AFA, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen alt boyutlar? ne kadar iyi temsil etti?ini göstermektedir.

Faktör analizine ba?lamadan önce veri setinin faktör analizi için uygun olup olmad??? kontrol edilmi?tir. Bu ba?lamda, örneklem yeterlili?ini de?erlendiren **Kaiser-Meyer-Olkin** (KMO) de?eri ve de?i?kenler aras?ndaki korelasyonun anlamlı?ı?n? gösteren **Barlett testi** sonuçlar?na bak?lm??t?r. Elde edilen yüksek KMO de?eri ve Barlett testinin anlamlı? ç?kmas?, ölçe?in yap? geçerli?ine yönelik kan?ıt sunmu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, ölçme arac?n?n tutarlı?ı?n? ve kararlı?ı?n? belirlemek amacıyla yürütülmü?tür. Güvenirlik kapsam?nda, ölçe?in iç tutarlı?ık katsayılar? (genellikle Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r.

Yap?lan analizler sonucunda elde edilen iç tutarlı?ık katsayılar?n?n yüksek olmas?, Sosyal Bilgiler Ö?retim Materyalleri Ölçe?i'nin güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? ve farklı zamanlarda benzer sonuçlar üretebilece?ini göstermektedir. Bu bulgu, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda tutarlı veriler toplama yetene?ine sahip oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini tespit etmek amacıyla yürütülen aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) sürecinde kritik istatistiksel de?erler elde edilmi?tir. Bu de?erler, ölçe?in faktör yap?s?n?n sa?lamlı?ı?n? desteklemektedir.

KMO De?eri: .86 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, örneklem büyüklü?ünün faktör analizi için mükemmel düzeyde yeterli oldu?unu göstermektedir.

Barlett Testi Sonucu: ($\chi^2=1237.99$, $p=.000$) olarak bulunmu?tur. Testin p de?erinin (.000) anlamlı? ç?kmas?, de?i?kenler aras?nda faktör analizi yapmaya uygun düzeyde korelasyon oldu?unu kan?ıtlam??t?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme

Format: 4'lü **Likert** tipi derecelendirme (Katılıyorumdan Katılmıyorum'a doğru dört seçenekli yap).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitimciler (Öğretmenler ve Öğretmen Adaylar)

Yaş Grubu: Yetişkin

Popülasyon Detayları: Sosyal Bilgiler eğitimi alan veya bu alanda görev yapan bireylerden oluşan örneklem üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan anket formatındadır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Materyalleri, Pedagojik Ölçme, Öğretmen Algıları, KMO, Barlett Testi, İç Tutarlılık, Ölçek Puanlaması.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir

Kurumsal E-posta Adresleri: Belirtilmemiştir

Yazma Adresi: Belirtilmemiştir

İzinler, Ücret ve Test Yeri

İzinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin ticari olmayan akademik çalışmalarında kullanım için yazarın orijinal makalesine atıf yapılması gerekmektedir. Özel izin ve ücret bilgileri için yazar ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

Test Yeri: 2013

Orijinal Makale Başlıtları: Makalenin elektronik versiyonuna dergipark.ulakbim.gov.tr adresinden erişilebilir.

PDF Erişimi: Ölçeğin orijinal PDF dokümanı bu kaynaktan indirilebilir: sosyal-bilgiler-ogretim-materyalleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Sa?lam, H. ?. (2013). Sosyal Bilgiler Ö?retim Materyalleri Ölçe?i çal??mas?. *Sakarya Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, 19, 89-99.

Sosyal Bilgiler Ö?retim Materyalleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içeri?inde sa?lanmam??t?r. Bu nedenle maddeler burada listelenememektedir. Ölçek maddelerine ula?mak için yukar?da belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM